

Izhaja vsako sredo. — Naročnina za celo leto 30 Din, za pol leta 15 Din, za inozemstvo za celo leto 50 Din. — Inserati po tarifi. — Pismenim vprašanjem naj se priloži znamko za odgovor. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. — Plača in toži se v Ljubljani. — Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Koledvorski ulici št. 7. — Telefon inter. št. 82-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Žalostne posledice

Nespametne govorice. — Brez zaupanja v lastno moč ni napredka.

Kdor hodi dandanes po deželi, po opravkih ali pa za kratek čas, ima dovolj priložnosti poslušati naravnost neverjetne govorice, ki se širijo od ust do ust. Take govorice učinkujejo toliko bolj, čim bolj »skrivnostno« jih širijo zlobni ali pa neumni ljudje; seveda izhajajo vse take govorice naravnost »iz prvega vira« ali pa so »izjave najodličnejših osebnosti.«

Govorice te vrste se širijo zlasti glede denarja. »Ti, pazi, dinar bo padel!« — »Dobili bomo nov papirnat denar in današnja vrednost denarja bo padla kakor je padla pred leti krona.« — »Vlada bo iz hranilnic pobrala ves denar!« Tako gredo te vrste litanij naprej v nedogled.

Takšne govorice se širijo že skoraj vse leto med ljudstvom. In resnica? Resnica je, da vrednost dinarja do danes še ni padla, pač pa se vrednost dinarja na inozemskih borzah drži na na svoji stari višini in se izpreminja le toliko, kakor se vsak dan izpreminja vrednost vsake valute. Resnica je dalje, da do danes naša država še ni poplavljen s papirnatim denarjem, ker ga je natiskanega le toliko, kolikor to dopuščajo veljavni zakoni. Več ga tudi natiskanega ne bo, vsaj je kontrola nad tiskanjem denarja silno stroga! In končno je resnica tudi to, da vlada (oziroma državna oblast) še ni zasegla v nobeni hranilnici niti fیکا prihranjenega denarja. Če hranilnice ne izplačujejo v polnem obsegu hranilnih vlog, temu ni kriva vlada, ampak so krivi tisti krivi preroki, ki so sejali in ki še sejejo iz same zlobe med ljudmi nezaupanje, da bi izzvali med ljudmi gospodarski polom, iz samega malčevanja seveda, ker oni sami ne sede več v vladi. Ne pomislijo pa ti ljudje, kakšna gospodarska nesreča bi zadela zlasti zadolžene kmete, če bi začele hranilnice z vso strogostjo iztirjevati njim dolžni denar od kmetov, kajti hranilnice nimajo ljudskih prihrankov doma, ampak jih nalagajo naprej in če bi hotele hranilnice res vračati vse vloge, bi morale pognati na tisoče kmetij na dražbo!

Posledice takih deloma zlobnih, deloma neumnih govoric so pa nadvse žalostne. Mi vsi vemo, kako se zlasti kmetje boje za svoj pošteno in težko pridobljeni denar. Strah pred izgubo denarja takšne govorice silno povečujejo. Povečujejo ga naravnost do obupa in nam je znan slučaj (na Gorenjskem), da se je sicer trden kmet iz obupa nad grozečo izgubo njegovih prihrankov obesil, ker je revež žalilob nasedel bedastim govoricam neodgovornih bedakov.

Zato svarimo zlasti kmete, naj nikar ne nasedajo takim govoricam! Saj mora vsakomur že lastna pamet povedati, da denar ni doma nič bolj varen kakor je v hranilnici. Ko je med vojno in po vojni padla vrednost avstrijske krone, ni padla samo vrednost tistih kron, ki so bile v hranilnicah, ampak tudi vrednost tistih kron, ki so jih ljudje skrivali doma! Iz hranilnic pa vladi še celo ni treba jemati denarja s silo, ker

ima vlada moč in pravico, da vsako premoženje na čisto postaven način obdavi.

Prav toliko kakor so vredne govorice o denarju, so vredne tudi govorice o raznih »nemirih«, ki jih je cela dežela baje prepolna. Čudno pa je, da izvemo pri nas samo o »nemirih« v Srbiji, torej nekje tam daleč, v Srbiji pa slišijo zopet govorice o »nemirih« v Sloveniji itd. itd., torej zopet o nemirih »nekje tam daleč, kjer dogodkov ni mogoče kontrolirati.

Glede teh »nemirov« bodi pametnim ljudem povedano sledeče: V Nemčiji ne mine dan brez prelivanja krvi v tem ali onem mestu. Kdor tega ne verjame, naj bere nemške časopise, ki o teh bojih obširno poročajo, pa se kljub temu država

še ni podrla, pač pa je državna oblast močnejša kakor je bila kedaj poprej!

Francoski časopisi poročajo dan na dan o krvavih spopadih v Franciji; na Češkem imajo svoje krvave rudarske štrajke, v Avstriji so spopadi med oboroženimi političnimi organizacijami nekaj vsakdanjega — pa vendar se zaradi takih krajevnih dogodkov svet ne podira! Pri nas pa niti zdaleka še ni tako hujo, kajti če kje mladi študentje nekoliko porogovili, je to prav tako kakor če se fantje na vasi med seboj zlasajo. Mlada kri pač hitro zavre, pa se tudi kmalu poleže.

Ne verujte torej govoricam, ki jih širijo zlobni ljudje iz same jeze, ker sami nimajo več odločilne moči, ampak presojajte položaj trezno in pametno!

Dandanes položaj res ni lahek, ne samo pri nas, ampak povsod. V takih kritičnih časih pa je dolžnost vsakogar, ki mu je kaj mar lastna korist, da ohrani hladno glavo in mirne živce. Predvsem pa je treba ohraniti zaupanje do samega sebe in do države — država smo vendar mi sami!

Važni dogodki po svetu

Pred novo vojno v Aziji? — Italijansko-turško-ruska zveza — Upor v Grčiji — Težaven položaj v Avstriji in v Nemčiji

Na daljnem vzhodu se pripravljajo očividno važni dogodki, ki utegnejo potegniti za seboj tudi Evropo.

Na Japonskem je začela namreč živahno delovati neka tajna, baje vojaška organizacija, ki stremi za tem, da Japonska znatno razširi svoje ozemlje na azijsko celino, predvsem na neke dele Kitajske in pa Rusije. Ta organizacija je napravila že več političnih atentatov, in tudi nedavni umor japonskega ministrskega predsednika je delo te organizacije. Vojaški krogi na Japonskem zahtevajo vlado, ki bo izvrševala voljo generalov po novih vojaških pridobitvah in po zasedbi novih dežel.

Japonski generali v svojih prizadevanjih niso osamljeni, ampak dobivajo podporo od tujih držav, zlasti od industrijskih. Te hujskajo Japonce zlasti proti Rusiji.

Velikim industrijskim državam je trn v peti ruska »pjatiletka«. Sovjetska vlada namreč izvršuje vsakih 5 let nove, velike gospodarske načrte za industrializacijo Rusije. Doslej so Rusi izvršili že ogromna dela, kakoršnih svet doslej še ni videl, še večja dela pa imajo v načrtih. Če bodo vsa ta dela končana, bo Rusija največja industrijska država na svetu, ki bo izpodrinila in ubila vsako drugo industrijo, kakor že sedaj izpodriva ruski les in rusko žito vsako konkurenco. Tega se industrijske države (Anglija, Francija itd.) zavedajo in zato jim prihaja ravno prav nasprotje med Japonci in Rusi. Vojna med Japonsko in Rusijo bi znatno oslabil Rusijo in bi »pjatiletko« vsaj zavlekla za kakih 10—20 let, če je že ne bi preprečila.

Na novo vojno se pripravljajo Japonci in Rusi. Japonci naročajo povsod v Evropi topove, pu-

ške in municijo, kjer le morejo. Rusi pa vozijo svoje čete na daljni vzhod, sklepajo nove politične zveze. Važen je v tem oziru nedavni obisk turških državnikov v Moskvi, kjer so bili kar najslajnejše sprejeti, temu obisku pa je sledil obisk turških državnikov v Rimu. Ti obiski kažejo na zvezo med Rusijo, Turčijo in Italijo. Turčija ima namreč v svojih rokah prehod iz Črnega morja v Sredozemsko morje (Dardanele) in trdna posest prehoda naj omogoči varno vožnjo ruskih in turških ladij v Italijo in italijanskih ladij v Črno morje.

Če pride torej do spopada na daljnem vzhodu, je jako verjetno, da bo zapletena — že zaradi italijansko-turško-ruske zveze — v novo vojno tudi Evropa...

Drug zanimiv pojav, ki ga opazamo v največjem času po nekaterih evropskih državah, je klic po odpravi parlamentarizma in po uvedbi diktatur.

Ta klic je izzvala n. pr. na Grškem huda gospodarska kriza. Vrednost grškega denarja (drahme) je silno padla in država že uradnikov ne more plačevati. To stanje je dovedlo do očitnega upora uradništva in nato do splošnih štrajkov in nemirov. Kako se bodo dogodki v Grčiji naprej razvijali, je danes še nejasno.

Nič boljši ni položaj v Avstriji in v Nemčiji. Avstrija se nahaja v velikih finančnih težavah, avstrijski parlament pa je tako razkosen, da ne more napraviti močne vlade, ki bi te težave obvladala. Zato so se začeli ljudje vedno bolj nagibati »na desno« in klic po krepki vladi enega samega odločnega moža je vedno močnejši.

V Nemčiji pa ne vedo, kaj bi s Hitlerjem in z njegovimi narodnimi socialisti. Ti sami

še prešibki, da bi prevzeli vladu v svoje roke, druge stranke pa tudi. Tako ni čudo, da so se pojavili generali, ki trdijo, da se red v Nemčiji ne bo dal drugače vzdržati kakor z vojaško diktaturo...

Evrope torej dandanes ne mori samo gospodarska kriza, ampak tudi zapletene politične razmere skoraj po vseh državah. Iz teh težav naj bi Evropo rešile razne konference, a jako dvomljivo je, če bodo imele te konference kakšen uspeh: nasprotja med različnimi državami so skoraj nepremostljiva. Tako nam bližnja bodočnost vsaj za enkrat ne obeta nič dobrega.

Občni zbor Zveze slovenskih zadrug

V ponedeljek se je vršil v dvorani Delavske zbornice redni občni zbor Zveze slovenskih zadrug. Od 325 zadrug, ki jih ima Zveza zdaj, se je udeležilo občnega zbora 188 zadrug. Iz te lepe udeležbe se jasno zrcali zanimanje zadrug za svojo matico.

Predsednik g. Ivan Pipan je najprej pozdravil bana in zastopnika kmetijskega ministra g. inž. Zidanška, nato pa vse zadrugarje. Dalje je predlagal vdanostno brzojavko Nj. Vel. kralju in pozdravne brzojavke ministru za kmetijstvo g. Demetroviću in ministru za socialno politiko g. Puelju. Zbor so pismeno pozdravili minister g. Ivan Pucelj, Glavni zadrugi savez in Zveza gospodarskih zadrug za Jugoslavijo, dočim je Savez seljaških zadrug iz Zagreba poslal na zbor svojega zastopnika g. inž. Račića.

Bodrilne besede bana

Gospod ban dr. Marušič je pozdravil občni zbor v imenu kmetijskega ministra in v svojem imenu. V bodrilnih besedah je vzpodbujal zadrugarje k poglobitvi zadrugnega dela, ki naj zlasti pomaga podeželskemu ljudstvu prebroditi sedanjo krizo. Dal je zagotovilo, da bo vlada vedno podpirala zadrugništvo v njegovem strem-ljenju in da bo z vsemi sredstvi delovala na omiljenje gospodarske krize. Potrebno pa je tudi, da odvišni zadrugi denar ne teče mimo zadrugništva, temveč da se ves uporabi za zadrugne namene, osobito za financiranje vnovčevanja in izvoza kmetijskih pridelkov. Končno je zagotovil, da je vlada trdno odločena, držati naš dinar na sedanjih vrednostih, saj ni samo dovolj krit z zlatom, temveč bi njegovo razvrednotenje (inflacija) bilo le začetek poznejše še hujše krize. Za svoja izvajanja je ban žel obilo priznanja.

Zatem so sledila poročila funkcionarjev.

Poročilo predsednika

Predsednik g. Ivan Pipan se je v svojem poročilu najprej spomnil zvestih zadrugnih sodelavcev, ki so nas lani za večno zapustili, zlasti dolgoletnega predsednika nadzorstva in člana načelstva Lovra Sušnika, člana nadzorstva Franca Slanca in zaslužnih zadrugnih delavcev Ivana Lavriča iz Loškega potoka in Srečka Robiča iz Limbuša. S pokojniki je izgubilo naše zadrugništvo idealne in vztrajne borece za povzdigo gmojnega blagostanja našega podeželja. Nato pa je dejal: Vi vsi dobro veste, kako težka gospodarska in tudi moralna kriza nas tare. Zato vam je ne bom opisoval, saj skoraj ne govorimo in ne pišemo več o drugem kakor o krizi. Poudarim naj na tej lepi zadrugi skupščini le to, da smo prav zadrugarji najbolj poklicani, da zanesemo v gospodarstvo več poštinovalnosti, poštenja, socialne pravičnosti in medsebojne slege, zakaj, to so moralni pogoji, da gospodarstvo ozdravi in da ostane zdravo. Treba je pa tudi, da ob tej priliki apeliramo na skupščino in na vladu, da bolj energično nastopita proti gospodarskim defetistom in da pospešita modernizacijo gospodarske zakonodaje ter s trgovsko politiko vplivata, da že enkrat izgine vnebo-vpijoča razlika med visokimi cenami industrijskih

Mestna hranilnica ljubljanska

naznanja,

da izplačuje nove vloge vsak čas in v vsakem znesku

Ravnateljstvo.

do 8%, na vzhodu do 10% pri nekaterih trških in mestnih zadrugah pa je bila za vezane vloge in za posojila nekoliko višja.

Manj težav so imele mlekarne zadruge, čeprav je blago proti koncu leta zastajalo, kar je vplivalo tudi na cene. Z ozirom na sorazmerno ugodnejše cene mleka in mlečnih izdelkov napram cenam ostalih pridelkov so bili ljudje primorani prodajati celo del onega mleka, ki bi ga sicer potrebovali v domačem gospodinjstvu. Kljub temu je donos mleka v mlekarne za malenkost nazadoval. Vzrok je bila suša, odnosno slabejša paša in košnja.

Lani so prejele od članov 1.860.000 litrov mleka in ga plačale po 1 do 2 dinarja, torej povprečno nekoliko cenejše kot prejšnje leto. Iz tega mleka so izdelale 65.000 kg trdega sira in 5500 kg masla, ostalo mleko so prodale nepredelano. Sir so prodajale po 17 do 26 Din za kg, maslo po 28 do 42 Din, mleko pa po 1.80 do 3 Din liter. Iz teh razlik se najbolj jasno vidi, kako velike važnosti je dobra kvaliteta izdelkov. V ostalem bi mogli glede teh zadrug samo ponoviti ugotovitve v prejšnjih poročilih, zakaj izboljšanja v finansiranju, tehnični opremljenosti in gospodarstvu se še ne kažejo. Napredek je pač težak, najbolj radi predsodkov in konservativnosti našega kmetovalca.

Obrotniškim in vinarskim zadrugam manjka zadosten kapital in disciplinirani člani, zato ne kažejo takih uspehov kakor bi jih morale, če naj se reši individualno delo našega obrtnika in eksistenca vinogradnika. Prav za te zadruge je namreč treba veliko investicijskega kapitala in brezpogojno strunnega sodelovanja članov. Elek-trarniške in strojne pa delujejo uspešno, posebno one, ki imajo na razpolago cenen tok od velikih električnih central. Novih se ne ustanavlja več toliko, odkar vlada kriza, zakaj tudi pri teh zadrugah investicije niso poceni.

Živinorejske in pašne zadruge so v lanskem poslovnem letu nekoliko živahnejše razvile svoje delovanje. Večina živinorejskih zadrug je sprejela nova vzorna pravila v smislu določb zakona o pospeševanju živinoreje in izvršila ocenitev članske živine ter vpeljala rodovniške knjige, ki bodo služile pri selekciji. Tudi mlečna kontrola razmeroma dobro napreduje. Treba pa bo za to delo, ki se mora izvajati vesno in natančno več desetletij, izvežbati primerno število zadrugarjev s prirejanjem mlečno-kontrolnih in selekcijskih tečajev. Tudi pašne zadruge, posebno one, ki posedujejo lastne planine in pašnike, jih smoteno izkoriščajo in izvršujejo v okviru razpoložljivih denarnih sredstev potrebne melioracije. Ostale pa čakajo na ugodno izvedbo agrarne reforme, odnosno na dodelitev pašnikov, ki so zlasti v hribovskih krajih življenjske važnosti.

Nabavne in prodajne zadruge delajo še dosti dobro, potrebnega napredka pa ne kažejo, najmanj pa v smeri zgraditve prepolne močne blagovne centrale. V ostalem tudi tem najbolj primanjkuje zadosten obratni kapital.

Delo zveze se je vršilo lani v zelo nengodnih okoliščinah. Zato ni mogla posvečati dovolj pozornosti nadaljni izgradnji in notranji izpolnitvi organizacije, temveč je morala osredotočiti vse moči in sredstva ohranitvi organizacije, ki jo gospodarska kriza ogroža na mnogih točkah kakor pač vsak gospodarski organizem.

skih in prenizkimi cenami kmetijskih proizvodov. Apelarati moramo pa tudi na naše sicer vestno ljudstvo, da preneha z obupovanjem, saj to samo škoduje, in to največ njemu samemu. V nevarnosti ni niti naše gospodarstvo, saj smo redko naseljena in na naravnih zakladih bogata država, naš dinar je pa tudi med najboljše fundiranimi valutami v Evropi. Torej pogum in zupanje v skorajšnjo boljšo bodočnost.

Nato je sledilo obširno poročila ravnateljstva g. Trčka o delovanju zveze in včlanjenih zadrug.

Zadrugno delovanje je bilo lani zelo ovirano radi neugodnih razmer. To potrjujejo tudi poročila zadrug. Članstvo je sicer nekoliko naraslo, denarni in blagovni promet pa sta zelo nazadovala. Narastle so tudi izgube.

Najbolj so trpele kreditne zadruge. Predvsem so imele velike težave s člani-dolžniki, ki niso mogli več redno plačevati dolgov, pozneje pa so se pridružile še sitnosti z vlagatelji, ki so skozi vse leto po malem pritiskali, v jeseni pa naravnost navalili na blagajne. Dasi je likvidnost zadrug v zadnjih letih zelo nazadovala, ker je na eni strani dotok vlog pojemal, na drugi strani pa so se množile prošnje za posojila, so vendar vsaj za nujne in upravičene potrebe lahko izplačevale vloge. Najhujši pritisk pa je morala vzdržati Zveza, saj so mogle in morale razpolagati zadruge za časa dviganja vlog skoraj samo s svojimi blagajniškimi rezervami, ki jih imajo naložene pri njej. Ker smo računali s to možnostjo, smo se nanjo pripravili in bili tako v stanju, da smo v krajšem času lahko izplačali skoraj eno petino vlog.

Tako je razumljivo, da so vzlic vsemu pri večini zadrug vloge celo nekoliko narasle, le pri manjšini pa nazadovale. V celoti znaša narastek približno toliko, kolikor je znašal ob koncu leta pripis obresti, t. j. okrog 20 milijonov dinarjev. Koncem lanskega leta so torej znašale vloge pri vseh zadrugah okrog 670 milijonov dinarjev.

Bolj so narasla posojila in koncem leta že prekoračila Din 600.000.000—, to kljub temu, da je lani večina zadrug le izjemoma izplačevala posojila. Po množicah se prošnjah bi zadruge lahko plasirale lani za par sto milijonov novih posojil, kar najbolj kaže ostrost krize na našem podeželju.

Dasi kljub ponovnim apelom ni bilo mogoče doseči, da bi zadruge znižale obrestno mero, ki je zlasti za posojila veliko previsoka, je vendar uspelo, da je vsaj zvišale niso, čeprav bi bilo to po suhi logiki gospodarskih načel nujno in čeprav so jo n. pr. banke zvišale. Res še vedno računajo večje trške in mestne posojilnice nezadrugno visoke obresti, toda obrestnega odušiva vendar ni krivo zadrugništvo kot celota, saj mu konkurenca onemogoča, da bi plačalo za denar samo socialno pravične obresti. Seveda nas to ne odvezuje dolžnosti, da bi prenehali s prizadevanjem za splošno znižanje obrestne mere za vloge in posojila. Obrestna mera za vloge je znašala pri podeželskih zadrugah v sredini in na zapadu banovine 5 do 6%, na vzhodu do 7%, v Prekmurju celo do 8%, za posojila pa 7

Poleg številnih pismenih in ustmenih intervencij pri raznih oblastvih v prid zadrugam je pomagala tudi pri urejevanju registracijskih zadev in posebno novim zadrugam izvršiti vse posle, ki so združeni z ustanovitvijo in vpeljavo poslovanja. Največ dela je imela z obveščanjem zadrug o novih predpisih in o razvoju gospodarskih razmer z navodili, kako naj postopajo, da se obvarujejo škode.

Skrbela je tudi za zadrugi pouk in zadrugi propagando. V zadrugi šolo je poslala 12 mladeničev, ki so jo vsi dovršili uspešno. Na 14-dnevem učiteljskem zadrugi tečaju, ki se ga je udeležilo 38 učiteljev, so predavali zvezini uradniki 54 ur. Poleg tega so obdržali številna predavanja, ki so jih priredile razne kulturne in stanovske organizacije in kmetijski tečaji.

Izdala je tudi stenski in žepni zadrugi-propagandni koledar, ki so ga naročile zadrugi 8480 kosov.

Zadrugi vestnik je izdajala v enakem obsegu kakor prejšnje leto, naklada pa je znašala 800 kosov. Namenjen je pač predvsem zadrugi-nim upravam.

Revizije zadrug so se izvršile redno in kakor kažejo rezultati, dovolj uspešno. Trije revizorji so izvršili lani 125 rednih in 4 izredne revizije, vrhu tega pa sestavili 121 zadrugi računsko zaključke in jim uredili knjigovodstvo.

Na novo je bilo lani organiziranih 21 zadrugi. Ob koncu leta ima Zveza 318 zadrugi.

Razen tega se je z Zvezinim sodelovanjem ustanovilo lani 199 pašniških in gozdnih zadrugi.

Denarni promet je znašal Din 293.617.384.

Vloge so narasle za okrog stotisoč dinarjev in so znašale ob koncu leta Din 28.826.605.

Kreditni so nazadovali za 2-5 milijona dinarjev in so znašali ob koncu leta le Din 21.406.939.

Vrednostne listine so v bilanci izkazane v znesku Din 756.309.

Hiša je bilancirana za 2%ni odpis nižje, torej za Din 1.200.000.

Reeskont pri Narodni banki je znašal ob koncu leta Din 1.200.000.

Stanje naloženega denarja pri drugih denarnih zavodih je doseglo Din 7.144.744 in se je torej skoraj podvojilo napram prejšnjemu letu.

Lastno premoženje se je zvišalo za pripis novih deležev in predlanskega dobička in je znašalo koncu leta Din 805.264. Če prištejemo še deležno jamstvo dinarjev 3.115.000, vidimo, da je Zveza že dobro fundirana.

Poslovni prebitek znaša Din 53.626 in je za današnje neugodne poslovne razmere primeren. Pripisan bo rezervnemu zakladu, kakor je to določeno v pravilih. Tako se sicer po malem, vendar stalno množil rezerva, ki je potrebna tako Zvezi kakor zadrugam, ki ji zaupajo svoje blagajniške presežke.

Po poročilu predsednika nadzorstva g. Müllerja je občni zbor vsa poročila soglasno odobril, nakar so sledile

Dopolnilne volitve

V načelstvo je občni zbor na izpraznjena mesta soglasno izvolil: za predsednika gospoda Ivana Pipana, posestnika v Št. Vidu nad Ljubljano, za odbornike pa gg.: Antona Kašmana, posestnika in trgovca v Škofji Loki in Ivana Samcina, kmetijskega načelnika in p. v Ljubljani. V nadzorstvo so bili izvoljeni vsi dosednji člani, in sicer: za predsednika Karel Müller, župan v Črnomlju, za podpredsednika Stanko Vrhovec, šolski upravitelj na Logu, za člane pa gg.: Golja Ivan, župan v Črnomlju, Krulj Ernest, župan v Sevnici, Šumer Hinko, šolski upravitelj v Šmarju pri Jelšah, Arko Ivan, posoj. tajnik v Ribnici, namesto umrlega Franca Slanca pa Matija Gorčar, posestnik in banovinski svetnik v Mozirju.

Zadrugi konferenca

Nato se je vršila obširna zadrugi konferenca. Najprej je poročal ravnatelj Trček o sedanjih denarnih krizi in potrebnih ukrepih zoper

Samo z negovanjem zob nikoli več zobni kamen!

Na zobeh se zelo često tvori povzročitelj hudih obolenj — zobni kamen. Sargov Kalodont odstrani zobni kamen, ker je edina zobna krema, katera vsebuje učinkoviti sulforicinoleat po Dr. Braunlichu. Pri čiščenju se razkroje organske substance, ki so zvezane z zobnim kamnom. Tako izgubi zobni kamen sčasoma svoje oporišče, se zdrobi in se lahko odstrani s trdo ščetko za zobe.

Pomislite, kako važna je redna uporaba Sargovega Kalodonta za ohranitev Vaših zob.

KALODONT
Proti zobnemu kamnu

njo, nato tajnik Smodiš o ukrepih, ki so potrebni pri poslovanju kreditnih zadrug v sedanjih krizi, končno pa revizor Šifrar o sodelovanju kreditnih zadrug pri organizaciji kmetijskega zadrugištva za vnovčevanje kmetijskih pridelkov. Po lepo uspelem in plodnem zborovanju se je predsednik zahvalil zadrugarjem za zanimanje in požrtvovalno delo ter nato zaključil občni zbor.

Vsem sreskim in krajevnim organizacijam JRKD

Začasna banovinska eksekutiva JRKD za Dravsko banovino sklicuje ustanovno skupščino banovinske organizacije JRKD za dne 4. in 5. junija v Ljubljani, v Kazini (velika dvorana).

Dnevni red skupščine je:

I. Dne 4. junija ob 18. uri v veliki dvorani Kazine:

1. Otvoritev.
2. Poročilo verifikacijskega odbora.
3. Čitanje zapisnika konference z dne 29. marca.
4. Poročilo tajništva.
5. Razgovor o sestavi kandidatnih list.
6. Slučajnosti in debata.

II. V nedeljo 5. junija ob 10. uri v veliki dvorani Kazine nadaljevanje dnevnega reda, in sicer:

7. Poročilo ministrov Pucija in dr. Kramerja.
8. Volitve prvega banovinskega odbora in eksekutive, članov odsekov, treh članov nadzornega odbora.

9. Resolucije.

Točnejša navodila bodo prejeli sreski odbori v prihodnjih dneh.

Začasna banovinska eksekutiva JRKD.

Cevije dobite povsod, na obroke pa samo pri „Tempo“, Ljubljana, Gledališka ulica 4 (nasproti opere).

SVOBODEN IZVOZ KONOPLJE.

Ministrski svet je na podlagi čl. 15. predloga zakona o splošni carinski tarifi odredil, da se ukine izvajanje čl. 17. izvozne carinske tarife zakonskega predloga o splošni carinski tarifi. Ta odlok stopi v veljavo, ko se razglasi v »Službenih novinah«. — Čl. 17. izvozne carinske tarife zakonskega predloga o splošni carinski tarifi je omejeval izvoz konoplje preko obmejnih carinarnic v inozemstvo. Na podlagi odloka ministrskega sveta se ta omejitev ukine in se bo poslej smela konoplja svobodno izvažati v inozemstvo čez vse carinarnice.

UGOTOVITEV KMEČKIH DOLGOV.

V Narodni skupščini in senatu se je že ob raznih prilikah poudarjala potreba primerne ureditve kmečkih dolgov, ki spravljajo marsikatero prej trdnega kmeta zaradi sedanje gospodarske krize na rob propada. Kot prva pomoč je bil, kakor znano, sprejet zakon o zaščiti kmetov, ki onemogoča prisilne prodaje kmečkih posestev. Ker pa je ta zakon omejen samo na šest mesecev, bo treba do takrat vprašanje definitivno urediti. Da bi se dobil točen pregled o stanju kmečkih dolgov, je kmetijsko ministrstvo naročilo Privilegirani agrarni banki, naj v najkrajšem času zbere točne podatke o vseh kmečkih dolgovih. Šele na podlagi teh podatkov, ko bo položaj popolnoma jasn, bo mogoče sklepati o nadaljnjih ukrepih.

DRŽAVNE PODPORE VINOGRADNIŠKIM ZADRUGAM.

Z odlokom kmetijskega ministra se je izplačala iz državne kmetijske zakladnice podpora 100.000 Din vinarski zadrugi »Jeruzalemljanc v Ivanjkevcih za nabavo vinogradniškega orodja, centrali vinogradniških zadrug v Splitu 100.000 Din kot podpora za reorganizacijo obstoječih vinarskih zadrug, in novi gjevčjski in stari gjevčjski svilarski zadrugi 100.000 Din kot podpora za zgradbo sušilnice za sušenje svilenih bub.

Dajte nam bolnico za živino!

Kmet se nahaja danes v težkem gospodarskem položaju. Komaj, komaj da izhaja, če gre vse po sreči. Cini ga pa zadene nesreča, bodisi toča, suša ali bolezen in pogin živinčeta, si že ne more pomagati drugače kakor s posojilom. Da je pa posojilo pri današnjih razmerah za kmeta smrt, to vemo vsi, ki nas žulijo dolгови; saj kmetija ne prenese niti plačevanja obresti, kaj šele vračevanja izposojene glavniče!

Toče in suše se ne moremo ubraniti; kvečjemu da lajšamo posledice z zavarovanjem. Pomagamo pa si lahko v slučaju bolezni naših domačih živali.

Točna statistika poginule živine v enem letu bi pokazala, koliko narodnega bogastva gre v naši banovini leto za leto v izgubo in kakšni so bili v teh slučajih vzroki pogina. Izkušnje učijo, da bi se vsaj v polovici teh slučajev dalo pomagati in bolno živinčeto še rešiti, če bi bila pomoč dobrega in vestnega zdravnika takoj pri rokah, odnosno, če bi se bolno živinčeto nahajalo vsaj par dni v njegovi stalni oskrbi.

Kakor so neobhodno potrebne bolnice za ljudi, čeprav imamo veliko število zasebnih zdravnikov, ki so vedno pripravljeni obiskati bolnika na njegovem oddaljenem domu, prav tako bi bile potrebne živinske bolnice, saj je število praktičnih veterinarjev neprimerno manjše in se dan za dnem dogajajo nešteti slučajji, da človek, ki mu je žival nenadoma težko zbolela, zaman išče živinozdravnika. Celo v Ljubljani, kjer je veterinarjev največ, se ga zelo težko dobi, kedar se ga najbolj potrebuje. Navadno je treba na njegov obisk čakati — v najboljsem slučaju — do prihodnjega dne. Na deželi je to še slabše. Poleg tega je pri živini često potreben instrumentarij za težjo operacijo in sploh priprave, ki jih navadno posamezen veterinar ne poseduje, živinorejca pa še manj. Pri izvestnih boleznih je potrebna ponovna veterinarjeva prisotnost. Če se nahaja tako bolno

živinčeto v kraju, oddaljenem od sedeža veterinarja, je redna veterinarjeva pomoč skoro izključena, tudi če bi bil živinorejca voljan nositi vse stroške. Posledica teh in sličnih razmer so pogini, ki upropaščajo že itak šibka kmetska gospodarstva.

V celi Sloveniji ne premoremo niti ene živinske bolnice! Naši očeti, katerim se dan za dnem očita, da so bili daleč za našo naprednostjo, so imeli živinsko bolnico že pred 80 leti, a mi, mi smo jo zaprli... Ali je to skrb za kmeta? Ali je to delo za napredek našega kmetijstva?

Pa pripelje kmet tam z Izanskega bolnega konjiča v Ljubljano, da bi mu ga rešili. Mesto pomoči dobi odgovor: tukaj ni živinske bolnice, glejte, da s svojim kljusem takoj izginete! Kajti — predpis je predpis! Pri tem se niti najmanj ne pomisli, da je temu obupanemu kmetiču to kljuse morda edini zaslužek!

Niso sicer vsi gospodje tako neuvidevni in tako malo socialno čuteči. Imamo tudi take, ki uvidevajo položaj revnega kmeta in mu pomagajo, kadarkoli je pomoči potreben in ne samo takrat, kadar in kjer to pomoč predpisi zaukazujejo. Da je temu tako priča stremenje Slovenskega društva za varstvo živali v Ljubljani, ki v zadnjem času živo dela na pripravljalnih delih za ustanovitev živinske bolnice v Ljubljani. Krog društvenih sodelavcev tako iz vrst živinorejcev kot veterinarjev se razveseljuje širi, kar nam daje upanje, da bo delo rodilo sad.

Ustanovitev take bolnice je danes neodložljiva potreba slovenskega živinorejca. Dolžnost vseh, ki so po zakonu pozvani, da skrbijo za naše narodno gospodarstvo, zahteva, da preidejo od lepih besed, ki jih imajo tako radi za kmeta, k dejanjem: da podprejo akcijo za ustanovitev živinske bolnice z vsemi razpoložljivimi sredstvi in njeno otvoritev čimprej omogočijo.

Praznik kmetske mladine

Zveza kmetskih fantov in deklet, Ljubljana priredi pri gostilni »Žibert« v St. Vidu nad Ljubljano, dne 12. junija »Veliko tekmo koscev« za prvenstvo Dravske banovine v košnji, pod pokroviteljstvom bana g. dr. Draga Marušiča.

Spored:

Ob pol 2. uri.

Skupni odhod na tekmovališče z godbo na čelu s Kongresnega trga.

Ob 3. uri.

1. Glavna tekma koscev.

2. Tekma koscev škricov.

3. Razdelitev nagrad.

4. Razvitje prapora, kumuje ga. Pucljeva.

Po razvitju prapora ljudska veselica s plesom in srečolovom. Igra tercet g. Ivana Magistra.

Polovična vožnja po železnici. — Legitimacije za polovično vožnjo se naročajo v tajništvo Zveze, Pražakova ulica 8/I. Prireditelji se vrši za časa ljubljanskega velesejma!

Društvom!

Z naglico se bliža čas naše slavnosti! Nekatera društva se še do danes niso odzvala pozivu na okrožnicah. Ona edinica, ki še ni javila imena delegata, tekmovalca, plačala članskega prisosa Zvezi po 2 Din za člana, naj to takoj in brez odlašanja stori. Manjkajo nam seznanji članstva! Legitimacije se naročajo pri Zvezi in služijo obenem kot stalna legitimacija za obisk velesejma. Stanejo 15 Din. Denar vnaprej.

Tovariši! Pokažimo svojo zavednost, zato 12. junija vsi v Ljubljano na kmetsko slavnost! Intenzivno na delo za našo stvar! Čas je zlato! Za Zvezo: Kreft VI. tajnik.

Zapeka. Vseučiliške klinike potrjujejo, da naravna »Franc-Josefova« grenčica, zlasti v srednji in visoki starosti izborna čisti želodec in čreva.

Beričevo. Naše društvo kmetskih fantov in deklet priredi v nedeljo 5. junija v Beričevem tekmo koscev in vrtno veselico pri tov. Ivanu Gradu. Pričetek tekme ob pol 3. uri popoldne. Razdelitev nagrad to na veseljenem prostoru. Vsa bratska društva, kakor tudi vsi ljubitelji kmečkega dela pridite pogledat to zanimivo tekmo. — Odbor.

Za čiščenje
krvi.

Proti slabi prebavi
želodca in črevesja

Izborna deluje

Planinka-čaj Bahovec

Dobiva se v vseh lekarnah, a zahtevajte izrecno PLANINKA-ČAJ BAHOVEC v zaprtih in plombiranih paketih ter z napisom proizvajalca: Lekarna BAHOVEC Ljubljana, Kongresni trg

Pri številnih težkočah ženskega spola povzroči naravna »Franc-Josefova« grenčica najboljšo olajšavo. Spričevala klinik za ženske bolezni dokazujejo, da se vporablja zelo milo odvajajoča »Franc-Josefova« voda posebno pri porodnicah z izbornim uspehom. Dobiva se v lekarnah in specerijskih trgovinah.

Dopisi

Iz Meravč. Na binkoštno nedeljo smo imeli čast prvič pozdraviti v svoji sredi našega poslanca g. Antona Cerarja, ki nam je podal obširno poročilo o našem gospodarskem in političnem stanju v državi. Udeležba je bila zelo velika, tako da je bila obširna dvorana Zadružnega doma povsem polna. G. poslanec je žel za svoja izvajanja splošno priznanje. Na predlog g. Tomana so mu navzoči soglasno izrekli zapupnico za vse dosedanje delo. Izčrpno poročilo o položaju v srezu in o organizaciji JRKD je podal g. veterinar Ravtar Joso iz Kamnika, predsednik sreske organizacije. Ob ustanovitvi je takoj pristopilo v stranko nad 300 (tristo) članov. Osnovni se je sledeči odbor krajevnih organizacij: Predsednik: Tome Ignac, I. podpredsednik: Lavrač Ivan, II. podpredsednik: Vehovec Valentin, III. podpredsednik: Levičnik Anton, tajnik: Rapč Vlado, blagajnik: Napokoj Josip. Odborniki: Klopčič Alojz, Cerar Janez, Tihej Janez, Koželj Franc, Vranič Jože, Pirnat Miha, Bregar Pavle, Mihelčič Alojz, Urbanija Jože, Kosmač Jože, Kokalj Franc, Grilj Franc, Toman Janko, Krušnik Matija. V nadzorni odbor: Toman Ciril, Bizilj Franc, Požar Franc, Kumer Janez. Izvoljeni so bili ob tej priliki tudi delegati za skupščino JRKD. K zaključku je staval posestnik Kosmač Jože na narodnega poslanca sledeče resolucije: 1. Delomržežem naj se preskrbi delo! 2. Korupcionistom naj se zavije vrat! 3. Onim pa, ki hujskajo zoper našo uedinjeno državo Jugoslavijo, naj se izda potni list, da gredo tja, kamor jim velewa srce. — Tem predlogom je enodušno pritrjevala vsa dvorana. Nato je predsednik s pozivom na složno delovanje zaključil ustanovni občni zbor krajevnih organizacij JRKD. Vsem vam pa, ki ste 8. novembra čutili dolžnost, oddati svoj glas za dobrobit, edinstvo, procvit in neokrnjenost naše Jugoslavije, čast in hvala! Le tako naprej, v slogi je moč!

Staršem srednješolskih dijakov Dravske banovine

Društvo »Šola in dom« v Ljubljani vabi vse starše oziroma reditelje srednješolskih dijakov dravske banovine, da odgovorijo na sledeči vprašnji:

1. Ali ste za to, da se obrdži samo dopoldanski pouk?

2. Ali soglašate s tem, da bi morali vsi dijaki, ki študirajo na srednjih šolah, stanovati v kraju, kjer je šola?

V interesu vseh staršev je, da odgovorijo na prvo vprašanje z »DA«. Le če dokažemo, da je večina staršev dravske banovine za nedeljen dopoldanski pouk, smemo upati, da bomo dosegli definitivno odgoditev celodnevne pouka. Ako tega ne dokažemo, tedaj bo z novim šolskim letom zopet uveden celodnevni, dopoldanski in popoldanski pouk.

Ravno tako je v interesu vseh staršev, da odgovorijo na drugo vprašanje z »NE«. Ako tudi v tej točki ne dokažemo, da zastopamo mnenje in interese večine, bo s prih. šolskim letom onemogočen obisk srednje šole vsem onim dijakom, ki stanujejo izven mestnega okoliša in ki se vozijo iz okoliških krajev v Ljubljano, Maribor, Celje, Kranj itd. S tem bodo prizadeti pred vsem kmečki in delavski sloji, ki ne bodo mogli več šolati svojih otrok!

Starši! Usoda vaših otrok je v vaših rokah! Odgovorite vsi brez izjeme na prvo vprašanje z »DA«, na drugo vprašanje z »NE«!

Vabimo tudi vse starše, da pristopijo k našemu društvu kot člani, ker nam bo le tako mogoče vršiti naše naloge in zastopati koristi staršev in šole.

Društvo »Šola in dom« v Ljubljani,
Strossmajerjeva 1.

Novice

Državna podpora za Marijanišče v Ljubljani. Z odlokom kmetijskega ministra se izplača iz državnega kmetijskega zaklada 60.000 Din Kmetijski družbi v Ljubljani kot podpora za vzdrževanje gospodinske šole v Marijanišču.

Domače vesti

Gradnja ceste Ljubljana—Litija—Radeče. Z odlokom ministra za gradbe je odobren elaborat za gradnjo ceste Ljubljana—Litija—Radeče v revidirani vsoti 13.700.000 Din. K temu bo prispevalo ministrstvo za gradbe kot prvi obrok 250.000 Din.

Komisija za nadzorstvo nad izvozom sadja. Z odlokom ministra za trgovino in industrijo se je ustanovila centralna komisija za nadzorstvo nad izvozom sadja. Predsednik komisije je Momčilo Bojič, načelnik ministrstva za trgovino in industrijo. Komisija začne delovati te dni. Njeni prostori se nahajajo v trgovinskem ministrstvu.

Vinarska podružnica v Ljutomeru vabi na strokovno predavanje, ki se vrši dne 29. maja 1932 v dvorani g. Zavratnika v Ljutomeru ob 9. uri (po osmi maši). — Predava sreski kmetijski referent gosp. Znidarič o tekočih delih v vinogradu.

Odbor.

Društvo kmetijskih strokovnjakov za Dravske banovine bo imelo izredni občni zbor v Ljubljani v nedeljo 5. junija v dvorani restavracije »Zvezda«. Pričetek ob 10-30 dopoldne. Absolventi kmetijskih šol, tudi nečlani, se vabijo. Za redne člane je udeležba obvezna.

Kmetijska Matica prosi vse svoje gg. poverjenike, da pospešijo nabiranje naročnikov Kmetijske Matice za tekoče leto, ker se bliža nabiralni rok svojemu koncu. Pri tej priliki jih opozarjamo, da izide letos drugi del »Združništva« ter da bo »Veliki koledar« obravnaval vsa važnejša vprašanja naših obč. uprav. Knjiga »Več dobre krme« je že natisnana in jo lahko dobijo člani Kmetijske Matice vnaprej. Letošnji letnik bo obsegal torej tri strokovne knjige in pa povest iz življenja slovenskega kmeta »Dom na Slemenju«; vse to za borih 20 Din (poština posebej). — Kmetijska Matica je edina slovenska kmetijska književna družba; zato je korist vsakega slovenskega kmetovalca, da je njen član.

XII. velesejem v Ljubljani se bo vršil od 4. do 13. junija. Z velesejmsko legitimacijo je dovoljen 50% popust na železnici. Naj nikdo ne zamudi ogledati si te velike, krasne prireditve. Nad 700 domačih in inozemskih tovarn razstavi najrazličnejše blago. Zlasti opozarjamo na oddelke tekstila, usnja, papirja, pohištva, strojev, kovin, poljedelskih strojev, moderne higijene, perutnine in kuncev, oficijelne razstave Poljske republike, razstavo »Priatelj narave v stanovanju«, tujsko-prometno razstavo. Legitimacije se dobe pri Putniku, denarnih zavodih, trgovskih organizacijah, večjih železniških postajnih blagajnah Dravske banovine itd. in direktno od velesejmskega urada.

Dva vloma na deželi. Do sedaj neznani storilci so v Žabji vasi vlomili skozi okno v gostilno ge. Kocijanove in odnesli iz omare okrog 300 Din gotovine. Isto noč je bilo vlomljeno na sličen način na koncu iste vasi v stanovanje posestnika Turka, kateremu je tat vzel samo malo uro. Za vlomilce se vrše poizvedbe.

Samomor mladeniča. Minuli ponedeljek si je zaradi neozdravljive bolezni prerezal vrat z britvijo posestnikov sin Franc Preložnik v Podovi in končal življenje. Bil je pošten in miren fant. Pogreb pokojnika se je vršil na pokopališču v Slivnici pri Mariboru.

Zdrav rod je pogoj napredka in blagostanja. Naš kmetovalec stremi za enim in za drugim. Toda v današnji krizi pozabi le prečesto na največji zaklad: svoje zdravje. — Kdor si hoče povrniti ali utrditi zdravje in preživeti hkrati nekaj dni mirnega, udobnega in poceni oddiha, naj poseli zdravilišče Rogaška Slatina!

Pišite ravnateljstvu zdravilišča predhodno po pošti!

PRAVILNO UMIVANJE življensko vprašanje Vaših las!

Življenje in rast las zavisi od pravilne nege. Nežni Elida Shampoo, kateri ne vsebuje sode, čisti temeljito in se da popolnoma izprati iz las. Tako ohrani Elida Shampoo za vedno čudoviti sijaj in lepoto las.

UMIVAJTE GLAVO VSAK TEDEN!

ELIDA SHAMPOO

Visoka starost. V Grabovnici pri Kuršumliji je umrl kmet Radenko Stevanović v izredno visoki starosti 122 let. Do zadnjih dni si je starček ohranil dober spomin na burne dogodke v mladih letih. Sin pokojnikov je star 96 let.

Posetnikom XII. Ljubljanskega velesejma, ki se vrši od 4. do 13. junija t. l. Uprava Ljubljanskega velesejma je izdala kakor prejšnja leta tudi letos permanentne legitimacije po 30 Din. Taka legitimacija daje pravico do železniške vožnje za polovično ceno. Legitimacije se dobe v vseh večjih krajih cele države, lahko pa se naroče z dopisnico direktno pri velesejmskem uradu. Navodil, tiskanih v legitimaciji, se je treba točno držati. Zdrava in poceni stanovanja v hotelih in privatno so posetnikom zagotovljena.

Zasledovan nasilnež. Varnostna oblastva zasledujejo 34-letnega hlapca Antona Permeta, doma iz Repenj pri Vodichah. Perme, ki je ločen od svoje žene, je prišel pred nekaj dnevi v Lahoviče pri Komendi, kjer biva žena ter jo skušal oropati. Bil je nasilen in jo je nameraval umoriti. Zločin pa so preprečili sosede, nasilnež je pobegnil in ga zdaj iščejo varnostni organi.

Zidaniica žrtev ognja. Na binkoštni ponedeljek se je odpravil posestnik Vidmar iz St. Jošta k jutranji maši v Stopiče in je opazil, da mu gori v Janšah zidaniica. K sreči je imel posestnik večjo količino vina spravljene v svoji drugi zidaniici, v pogoreli pa le neznatno množino. Kako je nastal požar, še ni dognano. Najbrže pa je bil ogenj podtaknjen. Posestnik trpi precejšnjo škodo.

Sv. Ana pri Trziču. Seja načelstva »Pašne in gozdne zadruge« se vrši na Telovo 26. maja ob 2. uri popoldne pri načelniku. Točnost in udeležba dolžnost!

Mlad roparski morilec iz Bele Krajine. Preteklo soboto so orožniki aretirali v vasi Mačincih, občina Radatovič, 17 letnega Nikolaja Badovinca, osumljenega, da je na grško katoliško veliko soboto 30. aprila s sekuro v gozdu ubil vdovo Toniko Badovinčevno iz iste vasi, ki so jo našli šele pred nekaj dnevi. Fant je umor priznal, ker so bili vsi indici zoper njega, posebno še, ker je bilo ugotovljeno, da je zločin izvršil levičnik. Iskal je pri njej denar, a ga ni našel, ker ga je imela skritega v notranjem žepu krila, in sicer vsega skupaj 714 Din. Mlad roparski morilec je zdaj v preiskovalnem zaporu v Metliki.

Domače delo svetla točka v krizi. V današnjem oglasnem delu opozarjamo na ponudbo trdke: Domača pletarska industrija. Josip Kališ Maribor Trubarjeva ulica 2. Pletilni stroj »Regentinja« pomeni za delavoljne novo stalno možnost mesečnega zaslužka.

Nesreča v Trzinu. V Trzinu se je pripetila huda nesreča. V stanovanju šolskega upravitelja je snel neki otrok s stene puško flobertovko in jo naperil na svojega prijatelja, 13-letnega Franceta Kralja iz Loke pri Trzinu. Zadel ga je v trebuh in hudo ranil. Otrok so prepeljali v ljubljansko bolnico. Njegove poškodbe so sicer resne, vendar ni nevarnosti za njegovo življenje.

Hudo neurje v Bosni. Nad bosansko krajino je divjala nevihta s točo, ki je povzročila mnogo škode. Toča je bila velika ko oreh. Cesta Kotor Varoš—Banjaluka je poledenela v debelini 12 cm.

Na letošnjem XII. pomladanskem velesejmu v Ljubljani od 4. do 13. junija bo zopet zastopano naše pohištveno mizarstvo v širšem obsegu na 1500 m² razstavnega prostora. Pohištveni mizarji iz Ljubljane, St. Vida in Vižmarjev pri Ljubljani ter iz ostalih krajev Slovenije bodo imeli priliko pokazati svoje zmožnosti in napredovanje v izdelovanju pohištvenega mizarstva kakor: v raznih interierih, oblikah arhitekture, tehniško konstruktivnem izdelovanju, kombiniranju lesa in lužila itd. Razstava bo nudila vsakemu možnost, da zadosti vsem svojim zahtevam na polju umetnosti in solidnosti, ker bo razstavljeno blago po kvaliteti prvovrstno, cene pa priznane vseskozi konkurenčne. Opozarja se torej, da vsak obiskovalec letošnjega Ljubljanskega velesejma uporabi to priliko in si temeljito ogleda pohištveno razstavo na velesejmu.

Smrtna nesreča malega pastirja. V vasi Sv. Križu pri Virovitici je 11-letni Janko, sin viničarja Janoša, pasel kravo. Krava je bila na vrvi, da ne bi popasla sosedovega zemljišča, in ko je deček imel v rokah neke igrace, si je zanjko od vrvi vrgel okrog vratu. Naenkrat pa se je krava splašila, se spustila v dir ter vlekla nesrečnega dečka s seboj. Delavci, ki so opazili nevarnost z bližnjih njiv, so prišli prepozno na pomoč. Vrv se je namreč tako močno zadrgnila okrog pastirčevega vratu, da ga je zadušila. Poleg tega je imel nesrečni deček tudi hude rane po glavi.

Požar na Dobu pri Domžalah. Pretekli teden je izbruhnil požar pri posestniku Nemcu na Dobu pri Domžalah. Ogenj se je razširil tudi na gospodarsko poslopje in hlev ter povzročil veliko škodo. Ko je začelo goreti, so domači trdno spali in jih je ogenj zajel v goreči hiši. Z veliko težavo so gasilci in sosede rešili iz goreče hiše 2letnega Andreja, ki je zadobil opekline po vsem telesu in so ga morali davi prepeljati v ljubljansko bolnico. Pri požaru je bil opečen tudi posestnik Nemec. Kako je požar nastal, ni znano.

Ivan Grad, šestdesetletnik

15. maja t. l. je obhajal čil in zdrav 60-letnico daleč naokoli znani vinski trgovec, gostilničar in posestnik Ivan Grad iz Beričevega.

Jubilant se udeležuje že dolgo vrsto let v javnem življenju, tako na gospodarskem, po-

litičnem in prosvetnem polju kot vnet zagovornik kmetске misli ter kmetских interesov. Ni je skoraj ustanove, kjer bi ne sodeloval. Ob tej priliki so mu domača društva priredila lepo

podoknico, kjer mu je pevski zbor pod vodstvom g. Zabavnika zapel več ubranih narodnih pesmi.

K šestdesetletnici pa so jubilaru častitali člani mnogih deputacij: načelnik gasilnega društva tov. Šimenc; podstarosta »Sokola« br. Lenček; načelnik občine Dol za občinski odbor; tov. Avsec za »Društvo kmetских fantov in deklet« ter v imenu krajevne organizacije JRKD tov. Vasle. Tople in iskrene častitke so gotovo izpričale jubilaru, kako priljubljen in spoštovan je v širni okolici ter kako njegovi bližnji in daljni sosedji cenijo njegovo delo.

Slavljenču želimo še dolgo vrsto veselih in srečnih let! —e.

ZASEJANA POVRŠINA.

Kmetijsko ministrstvo je pravkar objavilo podatke o površinah, zasejanih lani v jeseni z glavnimi ozimnimi žitaricami. Ti predhodni podatki, ki so jih sestavili kmetijski oddelki posameznih banskih uprav, kažejo, da se je površina ozimnih posevkov žitaric le neznatno zmanjšala. Če to predhodno cenitev ozimnih posevkov primerjamo z definitivnimi cenitvami za zadnja leta dobimo naslednjo zanimivo sliko v (hektarjih):

	pšenica	ječmen	rž
jesen 1928	1.863.003	221.018	172.073
jesen 1929	2.067.587	244.185	198.486
jesen 1930	2.134.757	254.486	211.211
jesen 1931	2.111.497	246.286	205.911

Kakor je iz gornjih števil razvidno, se je zasejana površina ozimnih žitaric do zadnjega leta razmeroma naglo dvigala in tudi zmanjšanje v pretekli jeseni zasejane površine znaša pri pšenici le 1:1 odst., pri ječmenu 3:2 odst. in pri rži 2:5 odst. V dravski banovini je bilo lani v jeseni zasejano 62.126 hektarov ozimne pšenice, 15.475 ha ozimnega ječmena in 32.152 ha ozimne rži.

Glede površine zasejane s pšenico je dravska banovina med vsemi banovinami na 7. mestu, glede površine zasejane z ječmenom na 6. mestu, glede površine zasejane z ržo pa na 3. mestu. Glede pšenice prednjači dunavska banovina s 875.762 hektari ali 41 odst. vse površine, tako da je ta banovina daleč na prvem mestu. Glede površine posejane z ječmenom in ržo pa prednjači vardarska banovina.

Milijonarji v Nemčiji

Pred vojno so imeli po uradni davčni statistiki v Nemčiji okoli 15.500 milijonarjev (v markah; 1 marka je danes 14 dinarjev). Danes pa jih izkazuje statistika le še 2300, torej 85 procentov manj. Število milijonarjev je znatno padlo tudi v Angliji, kjer jih je le še 562, toda ti so milijonarji v funtih (1 funt je 260 dinarjev); v Ameriki pa je kljub krizi še vedno 40.000 dolarskih milijonarjev.

Najbogatejši mož v Nemčiji je brez dvoma bivši cesar Viljem II. Ta ima v Nemčiji 20.000 oral svojega posestva, ravno toliko pa ga upravlja v imenu rodbine Hohenzollern. Ta posestva so vredna okoli 450 milijonov mark. Njegovo zasebno imetje pa cenijo na 250 milijonov mark.

Za cesarjem Viljemom smatrajo za najbogatejšega moža kneza Thurn-Taxisa. Ta ima okoli pol milijona oral zemlje; posestva pa ne leže samo v Nemčiji, ampak tudi v Jugoslaviji in na Češkem itd.

Precej padlo pa je premoženje znanega izdelovalca topov Kruppa. Pred vojno so cenili Kruppovo premoženje na 320 milijonov mark, danes pa le še na 200 milijonov.

Med milijonarji v Nemčiji je neverjetno mnogo knežjih rodbin, ki so si znale tudi po prevratu še ohraniti svoja stomilijonska premoženja.

Ing. Lupša Ferdo:

Nevihla v siamskem morju

(Iz dnevnika)

Noč je še trajala. Naša džunka (kitajska ladja), v kateri smo prenočili, je bila privezana ob močen kol v pristanu Bang Pla Soi. To je naselbina ribičev ob zahodnem obrežju siamske province Čantabim. Naša džunka se je na morski gladini zibala kakor rajska zibelka. Tiha sapica je pihljala sem čez morje napolnjena z osvežujočim vzduhom. Pagoda buddhiškega templja na bližnjem griču se je svetila v srebrnih žarkih meseca. V kronah kokosovih palm tam na obrežju je čudno šumelo. Na vzhodu se je iznad horizonta pričela razširjati jutranja zarja. Morje je zadobivalo magično barvo. Daleč od obrežja je nekje nad morjem kričala neka ptica, njej je odgovarjal galeb in nemudoma se je dvignil nekje na jugu divji zbor.

Tam v naselbini ribičev je nastalo živahno gibanje. Na sosednjih džunkah so ropotala vesla, rožljale so verige. V megli so se videle še oblike ribičev kakor čarodajne prikazni. Na neki džunki se je razpelo veliko jadro kakor krila morskega demona. Ta džunka je kmalu potem zginila v megli nekam po morski gladini.

Jaz sem bil v družbi kitajskih ribičev Li-Juan-a in Ah-Hia. Pripravljali smo se na ribolov. Kitajca sta uravnavala jadro, jaz pa sem plal vodo iz džunk. Ozračje v notranjosti ladje ni bilo prijetno; imelo je vonj po gnilih ribah in sprijeti vodi. Li-Juan je potegnil jadro na jambor in ga pritrdil v pravičen položaj. Lahko veter se je uprl v njega, džunka se je vlegla na stran. Jadrali smo. — Kaj graciozno je džunka plavala na lahko šumeči morski gladini proč od obrežja. Iz hladne morske površine se je dvigal belemu dimu podoben vzduh, nad katerim se je razvijala že gorkota jutranjih solčnih žarkov.

Zadnje zvezde so še enkrat zatrepetale v svojem čarodejnem svitu, potem pa je tudi njih luč izginila v dnevni svetlobi.

Morje se je temnomodro pobarvalo tam v sencah čeri skalnatega obrežja, ki so cvečele v jutranjih žarkih solnca kakor bledorudeče korale. Na najvišji točki skale je družina opic še sušila svoje rosnate kožuhe. Pod skalo rtiča je bil altar, kjer so ribiči darovali vodnim demonom pred dawnim časom tako kakor še tudi danes. Mlečne megle so plavale nad obzorjem, ki je postajalo jasno. Jadra neke džunka daleč pred nami na morju so se svetila kakor čisto zlato. Bližali smo se otoku Koh Si Chang (otok štirih slonov).

Večje valovje je objelo našo ladjo, ta se je dvignila in zopet padla. To je bil prvi pozdrav siamskega morja, ki se na jugu spaja z Velikim oceanom.

Lepo jutro — — —

40 kilometrov proti severu leži ustje siamske glavne reke Menam Chao Phraya in nizko obrežje siamske zemlje, obdano s pravičnimi mangrovnimi gozdi.

Vsakovrstne zgodovinske prigode ima vpisane v svojem dnevniku bajna nimfa teh voda, katero imenuje siamska pravljica Phraya Sutta Savong. Čestokrat v davnih časih so se vršile na valovju tega morskega zaliva krvave bitke z morskimi roparji. Mimo tega otoka se je izvršil pohod holandske kolonije iz Ayuddhye v sedemnajstem stoletju. Tu mimo je došel upliv evropskega napredka in civilizacije v siamsko centralo (Bangkok), ki je zapadnim idejam odprla vrata do prirodno bogate in paradizično lepe dežele, katero si lasti buddhiški narod Thai (Siamci).

Jadrali smo na južni strani otoka. Na njegovi severni strani je zunanje siamsko pristanišče za velike prekoceanske ladje. Paradizično lep je ta otok s svojo izredno bujno vegetacijo. Ni čuda, da si je na njem siamski kralj Chulalongkom zgradil svoje letovišče, kjer je v krogu svojih eksotičnih devojk do-

življal romantiko orijentalne ljubezni. Nimfa teh voda ima v svojem zgodovinskem dnevniku zapisano za siamski narod usodno leto 1893., ko sta dve francoski bojni ladji brez povoda in nepričakovano napadli in razdeljali ta romantični kraljevski dvorec. Še danes pripoveduje ljudstvo obmorskih naselbin zgodbo o tajnem pobegu kralja iz tega otoka na džunki kitajskega ribiča v trenutku, ko sta francoski ladji pričeli z razdejanjem dvorca, kojega ruševine še vedno spominjajo na tisti čas.

Ista boginja je nadalje zapisala v svoj dnevnik, da je tudi mene, žrtev avstro-ogrškega birokratizma, nesla ladja Piu Samud v vjetništvo čarodajne Indije, kjer sem v krempljih neusmiljenega bengalizma med temnim obzidjem staroindijske trdnjave Ahmednagar in v nekdanjih burskih barakah doživel težave tropične prirode in modernega nečloveštva.

In če gledam dalje v zapiske imenovane boginje o bodočnosti, tedaj vidim med drugim, da bo tu mimo končno tudi naš narod poslal svoje pionirje, ki bodo navezali s siamsko državo stike za gospodarski razmah in ukoreninjenje naših interesov.

Li-Juan je sedel na zadnjem delu džunkke. Bil je izrazit kadilec opija, njegove oči so bile meglene, a vendar je videl dobro kakor jastrebi. Prišel je pred mnogimi leti kot kuli v Singapore, potem je služil na neki veliki kitajski džunki, katero so morski roparji napadli, oropali in potopili v morju ob malajskem polotoku. Večino posadke so pomorili in pometali v morje, ostalim pa so porezali ušesa, nekaterim tudi spolovila in jih v čolnu izpostavili in prepustili nadaljni usodi. Med zadnjimi je bil tudi Li-Juan, moj sedanjí tovariš. Po srečnem naključju in mnogoletnem kolebanju sem in tje je končno prišel v Bang Pla Soi, kjer se preživlja sedaj osobito z ribolovom.

(Dalje prihodajšč.)

Drobne vesti

Tragedija nesrečne matere. Sava je naplala truplo 30letne Salike Perković, ki je pred dnevi s svojim šestmesečnim otrokom skočila v vodo. Otroka si je z vrvjo privezala okrog pasu. V smrt jo je pognala beda.

Zaradi ene gosi ubil soseda. V vasi Veliki Bresnici blizu Požarevca sta se soseda Živojin Jović in Dobroslav Matić že večkrat sprla zaradi raznih malenkosti, te dni pa so gosi z Jovičevega dvorišča zašle na sosedovo ter je Matić gosi takoj polovil in jih odnesel na občino, da vloži tožbo proti svojemu sosеду. Ker pa na občini niso uradovali, je nesel gosi spet domov, da bi jih tam pridržal, dokler zadeve ne prijavi občini. Ko je gosi zapiral, mu je ena ušla. Ko je tekel za njo, da bo jo ulovil, se je od nekod z dela vračal sosed Jović s sekiro v roki. Ko je videl, kaj se godi, je srdit tekel za sosedom in ko je ta ravno vlovil gos, ga je Jović brez besede udaril s sekiro po glavi. Udarce je bil tako silen, da je Matić v kratkem času umrl.

Strašen samomor brezposelnega delavca. V Novem Sadu si je v obupu zaradi brezposelnosti

sti z velikim žepnim nožem dvakrat prerezal trebuh 45letni ključavničar Edvard Boleška, ki je že tedaj, ko ga je zadela redukcija, nekim prijateljem pripovedoval, da se bo rajši ubil, kakor pa, da bi prosil za kake podpore.

Krvav spopad bratov na paši. Na pašniku v podnožju Mehovega pri Podgradu v novomeški okolici sta se sprla brata 9letni Anton Jenič in malo starejši Janez, ki je v jezi izvlekel žepni nož ter bratcu prerezal levo stran lica do ustnic. Ranjenega dečka so morali takoj odpremiti v bolnico v Kandiji.

Živinski sejmi

Živinski sejem v Ljubljani. Na živinski sejem 18. t. m. je bilo prignanih 183 konj, 70 volov, 33 krav, 18 telet in 296 prašičkov za reje; prodanih pa je bilo 15 konj, 24 volov, 13 krav, 11 telet in 252 prašičkov. Dogon je bil razmeroma velik, kupčija pa ni bila znatna, razen glede prascev. Cene so ostale nespremenjene in notirajo: voli I. vrste 5-5.50 Din, II. vrste 4-4.50 Din, III. vrste 3-4 Din, krave debele 4-4.50 Din, teleta 6-7 Din za kg žive teže.

Kmetje, obrtniki in podeželski delavci!
Zahtevajte v vsakem gostilniškem lokalu, kamor zahajate in dajete zaslužka, »Kmetški list«!

L. Mikuš
Ljubljana, Mestni trg 15
dežniki

Na malo!

Na veliko!

Ustanovljeno
1839

Pristopajte k Kmetijski Matici.

Občina velikolaška naznanja, da je umrl njen dolgoletni župan, gospod

Hočevan Ivan

posestnik in gostilničar, odlikovan z zlato kolajno za držav. zasluge in z redom sv. Save V.

Zasluznega moža smo pokopali v nedeljo dne 22. maja ob 11. uri na pokopališču v Velikih Laščah.

Velike Lašče, dne 20. maja 1932.

Preden oddaste soboslikarska, pleskarska dela, zahtevajte našo ponudbo. Najmodernejši soboslikarski vzorci so vedno na razpolago. Solidna in točna izvršitev z večletno garancijo.

TONJE MALGAJ

družba z o. z., stavbeni in pohištveni pleskar in ličar, sobo- in črkoslikar,

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica, šte. 6.

Nov poklic

za dame in gospode z ureditvijo strojnega pletilstva doma. — Zajemčen zaslužek okoli 1500 Din mesečno, ker odjemljamo naplato blago, plačamo delo za pletenje in dobavimo prejo za predelovanje. Pišite še danes po brezplačne prospekte na:

Domača pletarska industrija štev. 87.

JOSIP KALIS
MARIBOR
Trubarjeva ulica 2.

Moja lepota je brez napak,

nimam solnčnih peg, niti gub, nobenih mozoljev, ne zajedalcev, koža mojega lica, vratu in rok je sveža in mehka kot žamet, ne bojim se ni vetra, ni vlage, ne prahu in ne pare. Jaz vedno uporabljam po vseh pravih medicinskih kozmetike izdelano Fellerjevo kavkaško »Elsac«-pomado za zaščito lica in kože. Za lase pa uporabljam samo Fellerjevo močno »Elsac«-pomado za rast las, zato tudi nimam prhljaja in se ne bojim prezgodnje osivelosti, niti izpadanja las, moji lasje so bujni, prožni in močni.

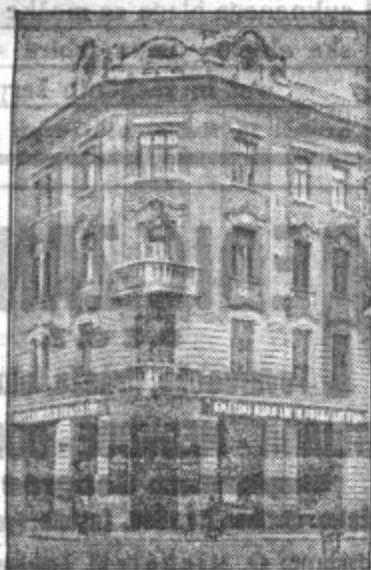
Po pošti se dobite 2 lončka brez nadaljnjih stroškov, če se vnaprej pošlje 40 dinarjev na lekarnarja:

Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsa-trg 344.

(Savska banov.) Po povzetju 10 dinarjev več.

KMETJE! kupujte pri trdkah, katere nudijo v našem listu svoje blago

Naročajte Kmetški list!

Kmetški hranilni in posojilni dom

v Ljubljani
Tavčarjeva (Sodna) ulica 1

VLOGE na knjižice in tekoči račun

se obrestujejo po 5 1/2 %, brez odpovedi, pri trimesečni odpovedi po 7 % brez odbitka davka na rento

Stanje vlog nad 35.000.000 dinarjev // Rezerva nad 900.000 dinarjev

Jamstvo za vlogo presega večkratno vrednost vlog

Vložne knjižice drugih zavodov sprejema kot gotovino brez prekinitve obrestovanja.

POSJILA daje proti poročstvu, na vknjižbo in proti zastavi premičnin in vrednostnih

papirjev ter dovoljuje kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji

BLAGAJNISKE URE: Ob delavnikih od 8-12 1/2, in od 3-4 1/2, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8-12 1/2,

Podružnici v Kamniku, Glavni trg, in v Mariboru, Slomškov trg 3

Račun pošt. hranil. št. 14.257

Brzjavni: »KMETSKI DOM«

Telefon šte. 28-47

Denar naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

Najboljša domača modra galica

je znamke

»Zorka«

ker je zajamčeno 98/99%

in se producira pod državnim nadzorstvom

Zaloga za Dravsko banovino pri „Ekonom“, Ljubljana, Kolodvorska ulica 7

ŽENE, nič strahu! POMOČ

pri motnjah in izostanku mesečnega perila vam v toku ene ure prinese samo »Vigic dr. Heryja«. »Vigic« učinkuje zajamčeno pri vsaki ženi tudi v zastarelih in težkih primerih. Že tisoč žensk so ga uporabljali z uspehom in vselej jim je vrnil mir in veselje do življenja. Uspeh zajamčen brez prekinitve poklenega posla. Zdravju ne škoduje. Samo temu sredstvu se boste lahko zahvalili za svoj mir. Ne hvalimo preko mere; poklonite nam svoje zaupanje, da vam vrnemo mir. Strokovnjaki so ga nazvali edino uteho žensk. Pozor! Samo »Vigic dr. Heryja!« — Cena Din 70,—, močnejši Din 130,—, posebno močan za zastarele motnje in krepak telesni ustroj Din 200,— in 250,—. Uspeh zajamčen, sicer se znesek vrne! Na tisoče zahval za gotov in hiter uspeh. Sredstvo ne odreže niti v najtežjih primerih, deluje naravnost čudežno. Diskretno po pošti za vnaprej poslani znesek (v dopise) ga razpošilja samo:

Strokovni ordinarni laboratorij »Aide-Havel-
ka«, Praga-Vinogradi, Slezka 116 - odd. K.
Poštni predal 28, Češkoslovaška.
Strokovni sveti brezplačno!

Pozor, novosti! ČEV LJARJI!

Patent Peta neprekosljiv za pritrditev usnja na lesenih petah. Strokovnjaško preizkušeno. Dobiva se pri tvrdki

JAKOB FLIGL, DEDICI, LJUBLJANA
kleparska - vodovodna instalacija
Gregorčičeva ul. 5 — Tel. 3353 — Rimska c. 2

EKONOM

Osrednja gospodarska zadruga v
Ljubljani Kolodvorska ulica št. 7.

Nudi po najnižjih cenah vse vrste deželnihi pridelkov, najfinejšo banaško in domačo moko, koruzo, krmila, špecerijsko blago in ostale v to stroko spadajoče predmete.

VELIKA ZALOGA
vseh vrst umetnih
gnojil, modre galice
ter najboljšega tr-
boveljskega in split-
skega portland ce-
menta.

Ure
za birmo
prodaja
najceneje
Ivan Pakiž
Ljubljana
Pred Škofijo 15

VSAK
zaveden kmet
bi moral
čitati naš
list!

»Skrbi za dober tek, pri- štediš s tem si dragi lek«

Glej, kaj veli narod. Že po tem se vidi, da so dober tek že odnekad smatrali za ključ dobrega zdravja. Medtem danes ali radi slabe hrane ali radi telesnih okoliščin večkrat pride do nerednosti prebavnih organov, kar se v prvi vrsti očituje v pomanjkanju teka, nadalje v glavobolu, navalu krvi v glavo, riganju, napetosti, v krčih, mrzenju do jedi itd.

Ako zanemarjamo take pojave, tedaj naravno more priti do zelo težkih obolenj in nejevolje. »Skrbeti za dober tek« znači nadalje, da se dober tek more ustvariti, ako ga ni in zato se priporoča močna švedska tinktura »Elsac« (švedske kapljice) lekarnarja Fellerja, ki poleg tega, da je zelo prijetna, fino aromatična pijača, uspešno vpliva na delovanje prebavnih organov in ustvari v želodcu čuvstvo ugodne svežosti, učinkuje prav tako na splošno razpoloženje in delovno sposobnost. 2 stekl. Din 50,—, 4 stekl. Din 92,— z omotom in poštino vred dobavi lekarnar Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzatrč 344 (Savska banovina). Lahko sredstvo za čiščenje — Elsa pilule (6 škatlic Din 30,—).

Odobreno po ministrstvu za soc. politiko in narodno zdravje. Sp. št. 509 z dne 24. III. 1932.

Laneno olje in vse v
Firnež stroko
Emaljne in spadajoče
ostale lake blago ku-
Oljnate barve pite dobro,
Lanene tropine solidno in
po zmer-
nih cenah
pri

Dr. Feller

Pozor, kmetje!

„PENIK“

Trgovina s čevlji domačega izdelka —
LJUBLJANA, Kolodvorska ulica št. 35
Vam nudi moške čevlje že od
Din 115,—, golserje od Din 200,—, močne
delavske od Din 80,—, ženske lahke in
sportne od Din 75,— dalje, otroške čevlje
po najnižjih cenah. — Izdeluje tudi po meri.
Popravila se sprejemajo.

FABIANI & JURJOVEC

Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 5

VELIKA ZALOGA

suknena blaga za moške in žen-
ske obleke. Lepa izbira svilenih
rut in različnih šerp

Krojači in šivilje, pišite po vzorci!

MEDIĆ-ZANKL

O. Z. O. Z.

Tovarneolja, firneža, laka in barv

LJUBLJANA - MEDVODE - DOMŽALE

Ekspozitura Beograd

Podružnica: Maribor, Novi Sad, Lasknik: Franjo Medić